

แปล โดยอรรถ

๒. ปุริสา ทิ อิตถิโย อิตถิโย วา ปุริสา อภุตปุพฺพา นาม นตฺถิ ฯ ปุริสา ทิ ปรสฺส
 ทาเรสุ อติจริตฺวา กาลํ กตฺวา พฺหุณี วสฺสสทฺทสฺสานิ นิริเย ปจิตฺวา มนุสฺสชาติ อากฺขณฺตา
 อตฺตภาวสฺเต อิตถิภาวํ อาปชฺชนฺติ ฯ อานนฺตเถโรปิ กปฺปสฺตสทฺทสฺสปุริตปารมี อริยสาวโก
 สํสาเร สํสรนฺโต เอกสมิ อตฺตภาเว กมฺมารกฺขเล นิพฺพตฺโต ปรทากมฺมํ กตฺวา นิริเย ปจิตฺวา
 ปกฺกาวเสเสน จุทฺทสฺสุ อตฺตภาเวสุ ปุริสฺส ปาทปริจาริกา อิตถิ อโหสิ สตฺตสุ อตฺตภาเวสุ
 วิชฺชุทธธณฺ์ ปาปฺถิ ฯ อิตถิโย ปน ทานาทินิ ปุณฺณานิ กตฺวา อิตถิภาเว ฉนฺท์ วิราเชตฺวา
 อิทํ โน ปุณฺณํ ปุริสฺตตฺตภาวํ ปฏฺิลภาย สํวตฺตตฺตฺติ จิตฺตํ อธิจฺจุทิตฺวา กาลํ กตฺวา
 ปุริสฺตตฺตภาวํ ปฏฺิลภนฺติ ฯ ปติเทวตา ทฺตฺวา สามิสฺมมาปฏฺิปตฺติวเสนาปี ปุริสฺตตฺตภาวํ
 ปฏฺิลภนฺตว ฯ อยฺยจฺ เสฏฺฐิปฺตฺโต เถเร อโยนิโส จิตฺตํ อุปฺปาเทตฺวา อิมฺสมิเยว อตฺตภาเว
 อิตถิภาวํ ปฏฺิลภิ ฯ (ธมฺมปทฺจกถาย ทฺติโย ภาโค/หน้า ๑๕๓)

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมงพิกากับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ๑-๒ แปล มครเป็นไทย

แปล โดยพยัญชนะ

๑. ได้ยินว่า อ.เศรษฐี ชื่อว่า มหาสุวรรณ เป็นผู้มั่งคั่ง เป็นผู้มั่งคั่ง เป็นผู้มั่งคั่ง มาก เป็นผู้มั่งคั่งมาก เป็นผู้มั่งคั่งมาก เป็นผู้มั่งคั่งมาก ในเมืองชื่อว่าสาวัตถี ฯ ในวันหนึ่ง อ.เศรษฐี นั้น ไปแล้ว สูท่าเป็นที่อาบ อาบแล้ว มาอยู่ เห็นแล้ว ซึ่งต้นไม้อันเป็นเจ้าแห่งป่า ต้นหนึ่ง มีกิ่งอันถึงพร้อมแล้ว ในระหว่างแห่งหนทาง คิดแล้วว่า อ.ต้นไม้นี้ จักเป็นต้นไม้อันเทวดาผู้มีศักดิ์ใหญ่ ๑ ถือเอารอบแล้ว จักเป็น ดังนี้ ยังบุคคลให้ชำระแล้ว ซึ่งส่วนภายใต้แห่งต้นไม้อันเป็นเจ้าแห่งป่านั้น ยังบุคคลให้กระทำแล้ว ซึ่งเครื่องล้อมคือกำแพง ยังบุคคลให้เกลี่ยแล้ว ซึ่งทราย ยังบุคคลให้ยกขึ้นแล้ว ซึ่งธงชัยและธงแผ่นผ้า กระทำให้พอแล้ว ซึ่งต้นไม้อันเป็นเจ้าแห่งป่า กระทำแล้ว ซึ่งความปรารถนาว่า อ.เรา ได้แล้ว ซึ่งบุตรหรือ หรือว่าซึ่งธิดา จักกระทำ ซึ่งสักการะใหญ่ แก่ท่าน ดังนี้ หลีกไปแล้ว ฯ

ครั้งนั้น อ.สัตว์ผู้เกิดแล้วในครรภ์ ตั้งเฉพาะแล้ว ในท้องของภรรยา ของเศรษฐีนั้น ฯ อ.เศรษฐีนั้น ได้ให้แล้ว ซึ่งเครื่องบริหารซึ่งครรภ์ แก่ภรณานั้น ฯ อ.ภรณานั้น คลอดแล้ว ซึ่งบุตร โดยกาลเป็นที่ล่วงไปแห่งเดือนสิบ ฯ อ.เศรษฐี ได้กระทำแล้ว ซึ่งคำว่า อ.ปาละ ดังนี้ ให้เป็นชื่อของบุตรนั้น เพราะความที่แห่งบุตรนั้นเป็นผู้อันตนอาศัยแล้วซึ่งต้นไม้อันเป็นเจ้าแห่งป่า อันอันตนรักษาแล้วได้แล้ว ฯ ในกาลอันเป็นส่วนอื่นอีก อ.เศรษฐีนั้น ได้แล้ว ซึ่งบุตรอื่น ฯ อ.เศรษฐีนั้น กระทำแล้วซึ่งคำว่า อ.จุลปาละ ดังนี้ ให้เป็นชื่อ ของบุตรนั้น กระทำแล้ว ซึ่งคำว่า อ.มหาปาละ ดังนี้ ให้เป็นชื่อของบุตรนอกนี้ ฯ อ.มารดาและบิดา ท. ผูกแล้ว ซึ่งบุตร ท. เหล่านั้น ผู้ถึงแล้วซึ่งวัย ด้วยเครื่องผูกคือเรือน ฯ ในกาลอันเป็นส่วนอื่นอีก อ.มารดาและบิดา ท. ได้กระทำแล้ว ซึ่งกาละ ฯ อ.ญาติ ท. แบ่งแล้ว ซึ่งโคละ ทั้งปวง แก่บุตร ท. สองนั้นเทียว ฯ

๑ มหเศรษฐาย มาจาก อีสติ อภิภวตติ อีส, มหนโต อีส มहेโส ฯ สุปตฺติจิตฺมฺหเสตฺย ปน ปเรหิ มहेโสติ อภฺยตฺตพฺพตฺย มहेโส ฯ สิลฺลชนฺชวคฺคภูิก ๑/๑๕๘ (ผู้ทรงเกียรติ)

ในสมันนั้น อ.พระคาสดา ผู้มีจักรคือธรรมอันประเสริฐอันให้เป็นไปทั่วแล้ว เสด็จไปแล้ว โดยลำดับ ย่อมประทับอยู่ ในมหาวิหารชื่อว่าเซตวัน อันอันมหาเศรษฐีชื่อว่าอนาถบิณฑิกะ สละซึ่งทรัพย์มีโกฏิห้าสิบล้านเป็นประมาณแล้วยังนางช่างให้กระทำแล้ว ทรงยังมหาชน ให้ตั้งเฉพาะ อยู่ในหนทางแห่งสวรรค์ด้วย ในหนทางแห่งธรรมเป็นเครื่องพันด้วย ฯ จริ่งอยู่ อ.พระตถาคต ประทับอยู่แล้ว ตลอดการอยู่จำพรรษาหนึ่งนั้นเทียว ในมหาวิหารชื่อว่านิโครธ อันอันพันแห่งตระกูล แห่งพระญาติแปดสิบสองหน ท. คือ อันพันแห่งตระกูลแห่งพระญาติ ท. แปดสิบ ข้างฝ่าย พระมารดา อันพันแห่งตระกูลแห่งพระญาติ ท. แปดสิบ ข้างฝ่ายแห่งบิดา ยังนายช่าง ให้กระทำแล้ว ประทับอยู่แล้ว ตลอดการอยู่จำพรรษา ท. ยี่สิบหยาอนหนึ่ง ในมหาวิหารชื่อว่า เซตวัน อันอันเศรษฐีชื่อว่าอนาถบิณฑิกะ ยังนายช่างให้กระทำแล้ว ประทับอยู่แล้ว ตลอดการอยู่ จำพรรษา ท. หก ในวิหารชื่อว่าบุพพาราม อันอันนางวิสาขา ยังนายช่างให้กระทำแล้ว ด้วยการ บริจาคซึ่งทรัพย์มีโกฏิยี่สิบเจ็ดเป็นประมาณ ทรงอาศัยแล้ว ซึ่งเมืองชื่อว่าสาวัตถิ ประทับอยู่แล้ว ตลอดการจำพรรษา ท. ยี่สิบห้า เพราะทรงอาศัย ซึ่งความที่แห่งตระกูล ท. สอง เป็นตระกูล มีคุณใหญ่ ด้วยประการฉะนี้ ฯ

แปล โดยอรรถ

๒. ความจริง พวกผู้ชาย ชื่อว่าไม่เคยเป็นผู้หญิง หรือ พวกผู้หญิงชื่อว่าไม่เคยเป็นผู้ชาย ไม่มี ฯ ด้วยว่า พวกผู้ชาย ประพฤติล่วงละเมิดเมียคนอื่น ตายแล้ว ถูกไฟไหม้ในนรก หลายแสนปี เมื่อมาเกิดเป็นมนุษย์ ก็ต้องเป็นหญิง ใน ๑๐๐ อดภาพ ฯ แม้พระอานนทเถระ ผู้เป็นอรียสาวก บำเพ็ญบารมีถึงแสนกัลป์ ท่องเที่ยวอยู่ในสงสาร บังเกิดในตระกูลช่างทอง ในอดภาพหนึ่ง เป็นขุมเมียคนอื่น ถูกไฟไหม้ในนรกแล้วได้เป็นหญิงบำเรอของชาย ใน ๑๔ อดภาพ ถึงการถอนพิษใน ๗ อดภาพ เพราะผลวิบากที่เหลือนลงจากที่ให้ผลแล้ว ฯ ส่วน พวกผู้หญิง ทำบุญ มีทานเป็นต้น คลายความพอใจในความเป็นหญิง อธิษฐานจิตว่า ขอบุญของข้าพเจ้าทั้งหลายนี้ จงเป็นไปเพื่อได้อัตภาพเป็นชาย ดังนี้ ตายแล้ว ย่อมกลับได้อัตภาพเป็นชาย ฯ หญิงทั้งหลาย เป็นผู้ที่มีสามีดุจเทวดา (ผู้ภักดีต่อสามี) ย่อมกลับได้อัตภาพเป็นชายแน่นอน แมด้วยอำนาจการปฏิบัติ ชอบในสามี ฯ ก็ ลูกชายเศรษฐีนี้ ยังจิตให้เกิดขึ้นในพระเถระ โดยอุบายไม่สมควร จึงกลับได้ ความเป็นหญิงในอดภาพนี้ทีเดียว ฯ

พระเทพปริยัติโมลี อุปสโม วัดชนะสงคราม
สนามหลวงแผนกบาลี

เฉลย.
ตรวจแก้.